

[Fuldm.]

den skærpede regel, hvor man skal se på de 5 pct. mod de 95 pct.

Der kunne også være grund til at nævne, at vi under udvalgsbehandlingen har fået en lidt ændret udformning af reglen om medarbejderrepræsentation, og jeg er enig med det, hr. Christophersen før sagde, at denne ændrede udformning kun kan være en mellemstation. Det må være rigtigt, at den regel, vi får om medarbejderrepræsentation, bliver en lovregel og ikke blot noget, som ministeren giver i form af et cirkulære eller et regulativ.

Men jeg synes på den anden side, der er grund til at fremhæve, at vi altså nu med denne mellemstidsregel, som vi her gennemfører, får en medarbejderrepræsentation netop i realkreditinstitutionerne, før vi får det i andre institutioner, i private selskaber. Men det er egentlig også ganske naturligt: realkreditinstitutionerne er foreninger af debitorer, det vil altså sige, at det er de mange låntageres egen forening, og hvad er så vel egentlig mere naturligt, end at man netop i disse debitorforeninger, de mange enkeltes foreninger, også har medbestemelsesret for medarbejderne. Det kommer nok også andre steder, og det hilser vi kun med tilfredshed. Jeg synes, det er helt i overensstemmelse med den tankegang, der ligger bag ved realkreditinstitutionerne, at de kommer først, og at de er de første til at hilse deres medarbejdere velkommen som deltagere i ledelsen af institutionen.

Ud over det, der var fremme ved første behandling, men som kom til i udvalget, må vi også her nævne den rimelige ændring, der består i, at vi nu helt og fuldt slipper for forsikringsgaranti eller anden sikkerhedsstillelse også ved private udlejningsejendomme, som efter det oprindelige forslag var holdt udenfor. Disse supplerende sikkerheder, forsikringsgarantierne, har, som vi var inde på ved første behandling, og som vi har drøftet videre i udvalget, tabt deres betydning, om de nogen sinde har haft nogen, og derfor er det en rimelig forbedring, at vi helt sletter dette krav om supplerende sikkerhedsstillelse.

Men tilbage fra overvejelserne ved første behandling bliver jo så det egentlige problem i forbindelse med denne lovændring, og det er spørgsmålet, om det er tilrådeligt

at åbne for en yderligere obligationsudstedelse på et tidspunkt, hvor fondsbørsen i forvejen er ved at blive kvalt i obligationer med relativt sløje kurser til følge. Er det ganske rimeligt på disse felter at åbne for en forøget obligationsudstedelse, samtidig med at realkreditinstitutionerne umiddelbart før påske har truffet en frivillig ordning, som på nybyggeriets område skal tjene til at begrænse obligationsudstedelsen? Der bliver på denne måde tale om modgående strømme, og når det er tilfældet, ved man i almindelighed ikke, hvor man bliver ført hen, og det ved vi vel heller ikke helt sikkert i dag. Der kommer jo yderligere det moment ind i billedet, at realkreditinstitutionernes frivillige begrænsning virker langsomt, mens den udvidelse, vi her behandler, træder i virksomhed med det samme og oven i købet får en vis tilbagevirkende kraft derved, at en række lånsøgere, som enten har handlet hus eller har bygget om inden for det sidste halve eller hele års tid, nu straks pr. 1. juni, når lovændringen træder i kraft, vil kunne melde sig og bede om 20-årige lån, hvor de tidligere kun kunne få de 10-årige. Derfor kan vi meget vel komme ud for, at 1973 og måske også det meste af 1974 vil blive præget af fortsat obligationsudstedelse, ikke af begrænsning; og at det ikke er af det gode, kan vi vist alle sammen enes om.

Derfor har de radikale medlemmer af boligudvalget haft nogle anfægtelser i retning af det ændringsforslag, som hr. Skovmand har stillet uden for betænkningen. Vi er enige med forslagsstilleren, hr. Skovmand, i, at ejerskiftesituationen ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt ikke fortjener samme interesse som om- og tilbygningerne, og derfor har vore overvejelser også gået på, om ejerskifterne skulle trækkes ned i anden række, således at frigivelsen med 20-årige lån først fandt sted sådan, som ministeren i sin tid havde tænkt sig med hensyn til forbedringerne, i det øjeblik, der enten i boligudvalget eller det politisk-økonomiske udvalg var enighed om, at tiden nu var inde til at give los.

Men når vi alligevel har valgt at tilslutte os lovforslaget i den ændrede form, hvori det nu også støttes af de fire andre partier her i tinget, har det flere årsager. For det første at vi ved at udvide fra 10-årige til 20-årige lån imødekommer behovet hos en